

Obsah

Citování textů Vladimíra Holana	6
Zkratky	6
„Jako William...“: Vladimír, bibliotékář Boha	11
Úvod	
A. Básníková dráha: dílo v rytmu dějin	17
1. Dětství na konci rakousko-uherského císařství	17
2. Omyl básnických debutů, pravé neosymbolistní počátky	18
3. Uštknutí totalitarizmem (hnědým, červeným)	20
B. Geneze a žánr: kritická bilance	22
Nemožný genetický přístup	22
Jiná genetika: nezbytný žánrový přístup	24
Bosý Diogenes: básník a jeho mýtus	26
Přehled díla Vladimíra Holana, chronologie nebo tematika?	30
Chronologicky seřazená první vydání	30
Obsah <i>Spisů</i> Vladimíra Holana	31

I. Dráha

Počátky: od avantgardy k orfizmu	37
Obrat	37
Moderny	37
Nemožný návrat k symbolizmu	39
Krátká forma: konstantní poloha, mezi básnickým deníkem a gnómičkou poezií	42
Usoustavnění „básnického deníku“	42
Formy deníku: <i>od věže ze slonové kosti k pevnostní hlídce</i>	43
Fenomény a existence	45
Dekontextualizace a rétorické cvičení	46
Existence, dějiny a svědectví (od roku 1938 do 70. let)	48
Je to šílené, co pravím, ale život byl takový	48
<i>Dokumenty: prostota utrpení a „fraktálový existencialismus“</i>	49
„Rozpravná poezie“: pokušení narativní poezie (40. léta)	52
Osobní obrat, generační vývoj	52
„ <i>Písně rozpravné</i> “: národní žánr? slovanský žánr?	54
Poezie a existence	55
Vynález „velkého formátu“ a poezie přeludů	56
<i>Noc s Hamletem</i> , vzedmutá vlna šedesátých let	56
Kontext šedesátých let	56
V proudu „neoavantgardy“: estetika, existence a etika	57
„Velký příběh“?	57

II. Interpretace

A. Od avantgardy k orfizmu	65
„Obraz v zrcadle“ ze sbírky <i>Blouznivý vějíř</i> , 1926.	
Hřích mládí	65
„Modlitba“ ze sbírky <i>Vanutí</i> , 1932.	
Nenápadný františkanizmus	69
„Podnebesí“ ze sbírky <i>Oblouk</i> , 1934.	
Sbohem stinné stránce. Objev zklamávající poezie	72
„Sen“ ze sbírky <i>Kamení, přicházíš...</i> , 1937.	
Lekce orfizmu (Rilke)	74
Antologie (část A):	
„Služebnost“	80
B. Krátká forma	81
„Za“ ze sbírky <i>Bez názvu</i> , naps. 1939—1942, vyd. 1963.	
Malá lekce šerení (pro zahraničního bohemistu)	81
„Epocha“ ze sbírky <i>Na postupu</i> , naps. 1934—1948, vyd. 1964.	
Gnómičká poezie: od sylogizmu k sofizmatu	84
„Matka“ ze sbírky <i>Na postupu</i> , naps. 1943—1948, vyd. 1964.	
Záblesk a zkrat	86
„Dies caniculares 1951“, ze sbírky <i>Bolest</i> , naps. 1949—1955, vyd. 1965.	
Poselství efemerid: kalendářní poezie	89
„Svítání“ ze sbírky <i>Bolest</i> , naps. 1949—1955, vyd. 1965.	
Paralelní paradoxy	93
„Sníh“ ze sbírky <i>Bolest</i> , naps. 1949—1955, vyd. 1965.	
Mezi řádky	96
„Sám“ ze sbírky <i>Na sotnách</i> , naps. 1961—1965, vyd. 1967.	
Anekdota a rétorika (chrie)	98
„Ani“ ze sbírky <i>Sbohem?</i> , naps. 1972—1977, vyd. 1982.	
Apo fáze	99
Antologie (část B):	
„Mýlíme se“, „Podzim III“, „Bdí a ví“, „Teprve potom“, „Exercicie“, „Chlapec“, „Orfeus“	102

C. Poezie-dokument	106
<i>Rudoarmějci</i> , naps. 1947, vyd. 1949.	
Holan básník komunista, básník humanista	108
„Nepřátelům“, naps. 1949, vyd. 1964.	
Odmítání: diatrib, proroctví, jeremiáda	115
„Čechy L. P. 1969“ ze sbírky <i>Předposlední</i> , naps. 1968—1971, vyd. 1982.	
Udušený hlas odporu	122
Antologie (část C):	
„Sousedé“, „Sen“	126
D. Rozpravná poezie	129
<i>Tereška Planetová</i> , naps. 1942, vyd. 1943.	
„Oněginovská“ báseň?	133
<i>Óda na radost</i> , naps. 1950, vyd. 1957.	
Balada	145
E. Vynález „velkého formátu“ a poezie přeludů	149
<i>Noc s Hamletem</i> , naps. 1949—1956 a 1962, vyd. 1964.	
Monolog Hamleta. Poezie přeludů	151
<i>Noc s Hamletem</i> , naps. 1949—1956 a 1962, vyd. 1964.	
Duo Orfeus—Eurydika. Návrat k orfizmu	164
Antologie (část D):	
„Mi lascio“, „Zed“, Jan Patočka: „Vladimír Holan“ (úryvek)	169

Obrazová příloha

Seznam vyobrazení 174

Závěr

Disonantní Holan 197

Jakým druhem básníka byl Vladimír Holan? 197

Malé hromy: *dynamika zkratu* 199

Ediční poznámka 201

Bibliografie 202

I. Dílo Vladimíra Holana 202

II. Jiní autoři 207

III. Sekundární literatura 209

Slovníček 215

Jmenný rejstřík 219